

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6110/22

לפני: כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט א' שטיין
כבוד השופטת ג' כנפי-שטייניץ

העותר: מיכאל פואה מראשי תנועת "בוחרים במשפחה"

נגד

המשיבים: 1. היועצת המשפטית לממשלה
2. ראשת אשכול משפט מנהלי

עתירה למתן צו על-תנאי

בשם העותר: בעצמו

בשם המשיבים: עו"ד יונתן נד"ב

פסק-דין

השופט א' שטיין:

1. במסגרת העתירה שלפנינו נתבקשנו על-ידי העותר ליתן צו על תנאי המורה למשיבות, היועצת המשפטית לממשלה וראשת אשכול משפט מנהלי, להתייצב וליתן טעם כדלקמן: (1) "מדוע המשיבה 1 לא תבטל את החלטתה המתירה לגופים ציבוריים, ובכלל זה משרדי הממשלה, להזדהות עם מאבק חברתי ופוליטי באמצעות שימוש בצבעי דגל הלהט"ב"; וכן (2) "מדוע לא תוציא הנחיה לכל שרי הממשלה ולכל הגופים הציבוריים, האוסרת פרסומי הזדהות וחסות עם גופים פוליטיים וחברתיים בכלל ועם ארגוני הלהט"ב בפרט".

2. לטענת העותר, במהלך חודש יוני, מספר גופים ממשלתיים – ובהם: משרד החוץ, משרד הבריאות, והשב"ס – החליפו את הסמלים שלהם לסמלים אשר משלבים את צבעי הגאווה המזוהים עם קהילת הלהט"ב. לטענת העותר, ברגע שראה סמלים אלה פנה מייד ליועצת המשפטית לממשלה בדרישה להורות לכל משרדי הממשלה להסיר כל פרסום הזדהות עם גופים פוליטיים וחברתיים בכלל, ועם ארגוני הלהט"ב בפרט. בתשובה

לפנייתו נמסר לעותר כי עמדת הייעוץ המשפטי לממשלה היא שאין בהצגת סמלי גופים ציבוריים בצבעי דגל הגאווה משום העברת מסר פוליטי. בעניין זה הופנה העותר לפסק הדין שניתן בבג"ץ 1169/17 האגודה לזכויות האזרח נ' הרשות השנייה (13.9.2017) (להלן: עניין האגודה).

3. נוכח תשובה זו, הגיש העותר את העתירה שלפנינו, במסגרתה טען כי הצגת סמלי הגופים הממשלתיים בצבעי הגאווה מנוגדת להוראות תכ"ם: פרסומים ממשלתיים שאינם מסחריים (להלן: התכ"ם), אשר קובע ביחס לפרסום מטעם משרדי ממשלה כדלקמן: "הפרסום מבטא אך ורק את עמדת המשרד, מתייחס לפעילויות המשרד בלבד וקשור בקשר הדוק וברור לעבודת המשרד" (סעיף 2.4.1.4 לתכ"ם); "הדגש בפרסום הוא על פעילות המשרד כגוף ממשלתי, או על תפקידים מסוימים של המשרד, ותוצאותיו אינן פרסומת אישית או קידום מטרות אישיות או פוליטיות" (סעיף 2.4.1.5 לתכ"ם); וכי "הפרסום שומר על תדמית ניטרלית ונטולת פניות ומסרים פוליטיים, ומשקף נאמנות לחוק ולמדיניות הרשמית של המשרד הממשלתי" (סעיף 2.4.1.9 לתכ"ם). לטענת העותר, הצגת סמלי גופים ציבוריים בצבעי הלהט"ב הינה העברת מסר פוליטי וחברתי אשר שנוי במחלוקת ציבורית. לתמיכה בעמדתו זו מציג העותר את אשר נקבע בעניין האגודה לפיו זכותם של בני אותו מין להינשא זל"ז הינה שנויה במחלוקת.

4. לאחר עיון בעתירה הורתה למשיבות להגיש "תגובה קצרה באשר לטענה המייחסת להן מתן היתר למשרדי הממשלה לפרסם פרסומים המזדהים עם מאבק פוליטי", ובהתאם להחלטתי זו הגישו המשיבות תגובה מטעמן.

5. עמדת המשיבות היא כי דין העתירה להידחות. בפתח הדברים הבהירו המשיבות כי לא ניתן כל היתר מלכתחילה למשרדי הממשלה לפרסם פרסומים המזדהים עם מאבק פוליטי, אלא הוחלט שלא נמצאה הצדקה לבקשת העותר להורות לגופים השונים להסיר את הסמלים הכוללים את צבעי הגאווה. זאת, מאחר שבנסיבות העניין לא בוססה הטענה לפיה מדובר בהבעת עמדה פוליטית קונקרטיה, המזוהה עם מאבק פוליטי קונקרטי. בעניין זה טענו המשיבות כי בניגוד לנטען על-ידי העותר, אין לראות בשילוב צבעי הגאווה בסמלי גופים ציבוריים הבעת הזדהות ותמיכה בסוגיות קונקרטיות; כן דווח לנו כי כל פרסום, לרבות הפרסומים נושא העתירה, נבחן לפי נסיבותיו הפרטניות כדי להבטיח שהוא עומד בהוראות הדין, וכי כך ייבחן הנושא גם בעתיד; לבסוף דווח לנו כי בשלב זה אין בנמצא גופים ציבוריים אשר משלבים בסמלם את צבעי הגאווה; ומשכך הוא, עסקינן בעתירה תיאורטית. נטען כי אין ענייננו בסוגיה שמטבעה היא כזו שתמיד תהפוך לתיאורטית מבלי שתהא שהות מספקת לברורה, ועל-כן לא מתקיים החריג לכלל לפיו בית המשפט לא ידון בעתירה תיאורטית.

6. העותר הגיש בקשה למתן תגובה לתגובת המשיבות, ובה טען כי דברי המשיבות לפיהן היועצת המשפטית לא נתנה היתר למשרדי הממשלה לפעול כאמור, אינה עולה

בקנה אחד עם עמדתה, שהועברה למשרדי הממשלה, לפיה הצגת סמלי גופים ציבוריים בצבעי הגאווה אינה בגדר העברת מסר פוליטי. בכך למעשה הגיב העותר לתגובת המשיבות מבלי לקבל לכך היתר.

7. דין העתירה להידחות על הסף בהיעדר עילה להתערבותנו ובשל היותה תיאורטית.

8. העותר בחר לתקוף בעתירתו את החלטת היועצת המשפטית לממשלה שלא להורות לגופים ציבוריים לנהוג באופן מסוים – להבדיל מהחלטותיהם של אותם גופים ציבוריים באשר הם. מבלי להביע דעה בנוגע לשאלה האם החלטות הגופים הציבוריים הללו עולות בקנה אחד עם הוראות התכ"ם – שאלה שלא הונחה לפנינו – אינני סבור כי החלטת היועצת המשפטית לממשלה נפגמה בפגם כלשהו אשר קורא להתערבותנו.

9. החלטת היועצת המשפטית לממשלה האם, ובאיזה אופן, עליה להתערב בהחלטות גופים ציבוריים בדרך של מתן הנחיות מחייבות מצויה בליבת שיקול דעתה. בנסיבות אלה, אינני סבור כי החלטת היועצת המשפטית מושא העתירה היא בלתי סבירה, קל וחומר, בלתי סבירה באופן חריג וקיצוני אשר מצדיק את התערבותנו. מקובלת עלי גם טענת המשיבות כי עתירה זו הינה תיאורטית. למעשה, נדמה כי עתירה זו היתה תיאורטית כבר במועד הגשתה – ספטמבר 2022.

10. סוף דבר – העתירה נדחית. העותר יישא בהוצאות המשיבות בסך של 4,000 ש"ח.

ניתן היום, ט"ו בטבת התשפ"ג (8.1.2023).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט